

A. 115

1888

43928

Mélyen tisztelt Tanár Ur!

Már tegnapelőtt kaptam értesítést Gyulai Páltól, hogy értékezesem Tanár Urnak fog kiadatni, a mi értékezesem sorsa felől teljesen meggyugtatótt.

Dolgozatomat a muhammedán polemia történetéről már befejeztem s a jövő héten számbírózom a L. D. M. G. számbára beküldeni. Pünkösd után vagy a Mores Ebri Ebrai adatait vagy a Dogmatikai s filozófiai tartalmú kötet s a verseknek feldolgozásához fogok. Természetesen ez utóbbi tárgynál csak a nekem hozzáférhető forrásokra kell szorítkoznom. Egyéb Dolgoimbau csak lassan haladhatok előre. Muhammedán tanulmányaim állását nagyon értékezesemnek adatai-
ból ítelheti meg Tanár Ur, a mely értékezésben azonban - nem is lehetett másként - csak a fölsímen levő adatokat használtam fel.

Gyen sokat, talán legtöbbet foglalkoztatott ez év

ben theologiai rendszerem, a melyhez semmiféle előtanulmányt nem sajnáltam s sajnállok s a melyhez elkövetés legmolegabb óhajom. Ugy theologusok nézetei, mint a mi vallás állapotaink nem egyszer hoznak abba a helyzetbe, hogy elmondhatnám Elchiusval D 7288
פירוש יאלי

Nagy szívességet tett Pár Mr a R. H. R. ama vármának elküldésével általa figyelemre ^{se} lettem egy könyvre, a melyről tanulmányosabbat még nem olvastam, a Chantepie de la Saussaye vallástörténetére. En igen jó tájékoztató munkának találtam. A fenomenologiai részben több ^{sz}et egészen az én malumma hajtja a vizet, a mint egyáltalában erős meggyőződésem, hogy a pentateuchusnak újabb kritikája s a vallástörténelem rettenetes feggyvereket adnak a zsidó theologia kezébe. - Is vedák antiktársaiáról szóló fejezet telgesen illik a Korán-ra. Érdekes az is, hogy a vedáknak is van „nyujuk” (ایم الکلا)

Is Pár Mr ezikbe a R. H. R.-ban pedig

arra indított, hogy utána járjalaz iszlám elleni polemikának a zsidó vallásos életben. Bizonyos szempontokból a régi midrások s a két talmudnak פירוש יאלי traktátusa érdekemnél érdekesebb adatokat szolgáltatnak.

Megutközéssel olvastam a Nöckeré iromtatésában a Wellhausen könyvéről (728. l.) hogy az utóbbi a zsidóságnak az iszlám életében kiesel befolyást tulajdonít, mint a kereszténységnek. Sok kell hozzá, hogy azt a vallást, a melyben a פירוש יאלי ilyen olyan jelentőséggel bír, a kereszténységtől oly nagy mértékben függővé tegye. Is buddhizmus példája, a mely szintén elleneséges állást foglal el a vallással szemben, a melyről erőt, nem bizonyít semmit. Nem tudom, mire építi Wellhausen nézetét, a melyhez olyt akar megdönteni, a mely eddig minden kétségben felül állott s a melyet a Koránnak s a tradíciónak napra nap minden lapja bizonyít, nem tudom, még nem olvastam könyvét, amigaz azonban figyelemre vetet, hogy ezzel a Kévével még egyszer foglalkozni

sell.

Nagyon sajnálom, hogy a Tánár Ur javi-
tásait eddig nem használhattam, mert a
Kirschfeld al-Chazarija mincsem meg. Éppen
a napokban kértem a szeminárium
példányát néhány napra, hogy ne legyenek
kénytelen a polémiáról való dolgozatomban
a gazali szövegével a Téműdä Halévi nébo
szövegét szembeállítani.

Tánár Urnak szives értesítéseért leg-
melegebb köszönetemet kifejezve maradtam
alázatos szolgálja

Bungón 1888. évi április hó 19. én

Armin von Hartog